

VENTA
30 exemplars 1 pesseta

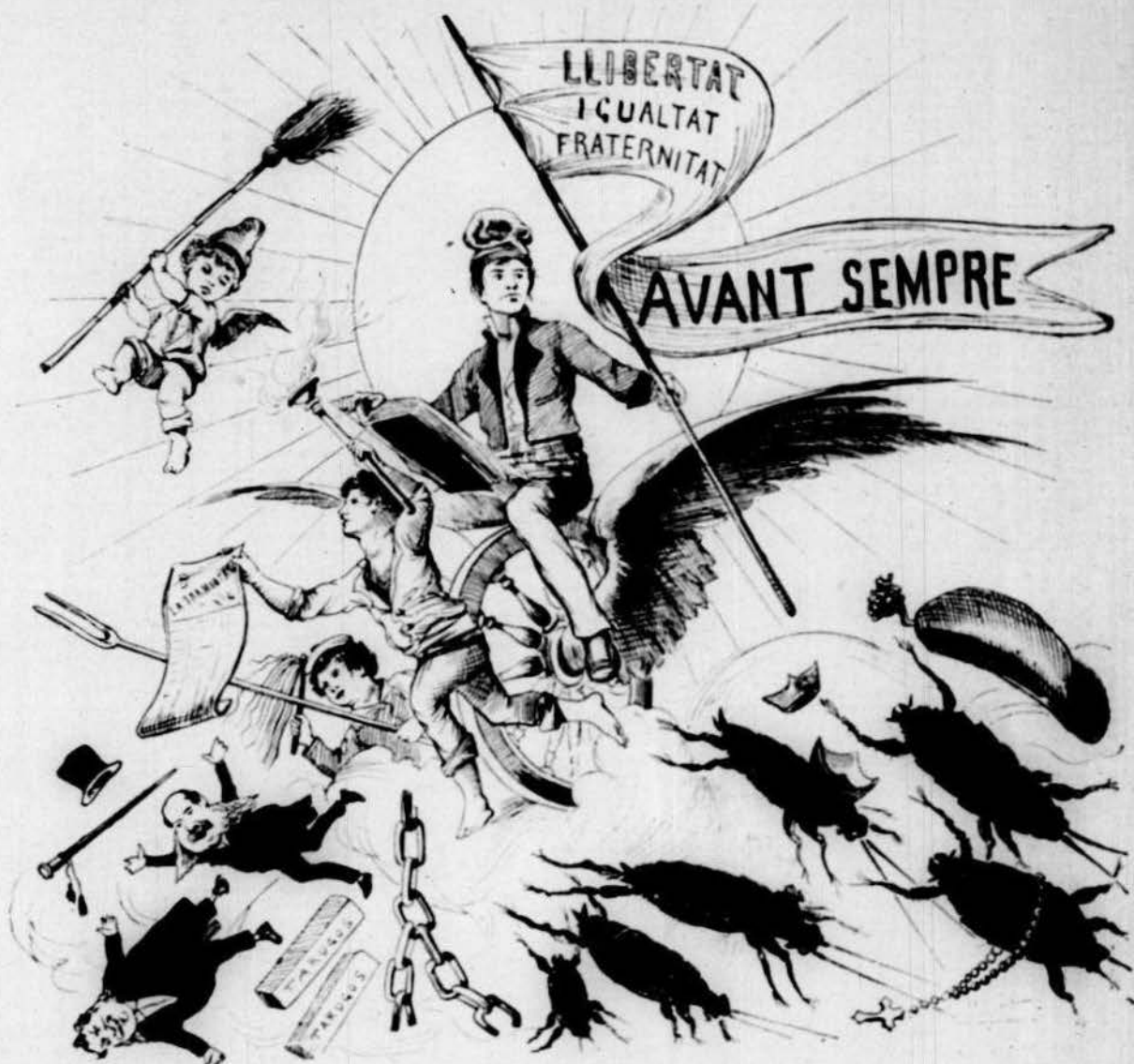
Un número solt
5 cèntims

SUSCRIPCIÓ
ESPANYA
Un trimestre 1 pesseta

EXTRAORDINARI
Un trimestre 2 pessetas

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

¡Avant sempre! y ¡sempre avant!
cridarà LA TRAMONTANA;
y son crit al vent llessant,
may son pas deturaran
fiscals ni gent de sotana.

SUSCRIPCIÓ LLUNAS

AL PRÉSTAMI PERA CONSTITUIR LA VIANDA CARCELÀRIA

	Pessetas
Suma anterior	3127.17
Francisco Rovira, a nom de varios obrers de Sant Celoni	5
Angel Soler, a nom d'un grup d'amics	15
Joseph Costa	7.50
Joseph Fosola, a nom de varios obrers de Manresa	30
Aguiló Angla de Rigau, a nom de varios obrers de Sant Feliu de Guixols	7
P. T. i Sola de La Bisbal	15.50
R. R.	6.83
Rosendo Arús y Arderiu, lo restant	7.00
Total pessetas	4000

Queda tancada la subscripció.

£ 27

GRACIAS A TOTS

Tancada i coberta ja la subscripció pera reunir la finansa carcelària que ha retornat la llibertat a nostre Director, nos toca avuy donar las gracias a tots quants s'han interessat pel brillant resultat obtingut, probant que'l principi de la solidaritat i la idea liberal fan miracles quan se'ls posa a prova, y que entre'ls qui aquestes idees professan no s' deixa may abandonat a sas propies forses a aquell que pel bé comú sab sacrificar-se.

Inútils son las paraulas devant dels fets. Sols debem repetir ¡Gracias a tots! desitjant que la solidaritat se practiqui sempre com en aquest cas quan la tirania ho fassi necessari.

Poch sospitau los qui'ns persequen en sas persecucions está nostre més lligitim orgull.

POLITQUERIAS

Ja es vell que la política espanyola está més enredada que una madeixa que no ha pogut donar lo cap.

Com la intriga y la ambició son sempre las armas dels partits que s' disputan lo poder, succeeix que, desde las més estupidas extravagancies fins a las més ridiculas indignitats, res se deixa per vert si d' alcansar lo poder se tracta, ó de mantenirshi una vegada obtingut.

Actualment, sens anar més lluny, se conta que existeix un tal desgavell en la política espanyola a conseqüència de certas intrigas de certs personatges, que no hi ha més que saber pera taparse la cara de ser espanyol... si creguessim que pels partits governants se tenia de jutjar a tothom.

Ja haurán sentit a dir aquestos derrers dies que, pera facilitar lo prompte plantejament de las reformas politicas, tal vegada se formaria un ministeri de la esquerra del fusionisme, presidit per en Martus, y fins s' arribava alguns cops a donar com a segur la sempre miraculosa pujada dels reformistas al poder.

Y ara resulta que tot això no era més que una engullinada dels conservadors, pera veure si ells eran en definitiva los qui s' enfilavan, puig que los de las conservas quan no poden guanyar jugan sempre brut, ja que per ells no hi ha més Deu que'l poder ni més rahó que'l pressupost.

Los conservadors saben que'ls reformistas no arribarán may a entendes ni en lo ministeri, puig han sumat elements massa heterogéneos pera que resulti profitosa la suma total de voluntats.

Fracsat lo plan de fer servir de comparsa a la esquerra monárquica, com l' any 83, pera fer al cap y al fi de galán los conservadors en la comedia política, ara s' tracta de fer servir la dreta del fusionisme pera obrir pas als ja famolenchs partidaris d' en Cánovas.

Se parla d' un ministeri presidit pel duch de Tetuan, y donant cartereras a Gamazo, Salamanca y tots los disidents del fusionisme, a fi de taparlos la boca ab aquest tendre rosegó.

Y'l país a tot això com qui sent ploare y al llit ben calen se está.

Veritat que entre en Cánovas y en Sagasta y en Pep Domínguez y en Romero Robledo y tots los monárquics plegats, se poden ben dir los uns als altres: Si m' emburats l' enmascaro.

En Cánovas predicant proteccionisme pera

tornar al ministeri, es com en Sagasta proment que caurá pel cantó de la llibertat y en Romero queixantse d' immoralitats electorals fetas contra ell. Santa Molta Barra Política a tots los guya, y no'ls abandonarà may per la gran devoció que li tenen.

Que hi ballan landilles en totas aquestas conxorras, no ho preguntin. Mes son d' aquelles de mira y no m' toten, periodísticament parlant, y vostés ja m' entenen.

Poso aquí punt final fent constar que la pescaterja espanyola de la política es la més escandalosa, la més immoral en son género, y en quina més lo desvergonyiment es la primera ventatja pera ferhi gran carrera.

TRENTASIS MILIONS DE DUROS

Haventse ocupat LA TRAMONTANA, en son penúltim número, del import de tots los regalos que s' han fet al scap vitable de la cristiandat, segons li diuhen los carcas, y havent fet dos lleugers y ben buscats calculs sobre la distribució útil y la utilitat que podria donar aquesta important quantitat, m' ha passat per la barretina la deria de continuar aquesta edificant y moralisadora tasca, fent calculs, proporcions y arbitratjes, que procurare emmotillar tot lo possible a la realitat.

No hi ha res més convincent que'ls números, perque sempre diuhen la veritat clara, neta y més pelada que un obrer seuse feyna y ab sis cristufas, pares, sogres, dons y cunyadas.

Verges católicas, rosaristas de la aurora, miquelas y reparadoras, ajudeume totas pregant a Deu que m' inspirei pera convertir heretjes.

Trenta sis milions de duros! Oy que es una suma bonica! Donchs ademés del empleo que li donava LA TRAMONTANA, escolteu lo que se' n pot fer.

Dels interessos d' aquestos trenta sis milions de duros, que ascendeixen a deu milions vuytents mil pessetas anuals, calculant los interessos al sis per cent, se podrien obrir mil vuytents escoles per las classes treballadoras, haventhi en cada una quatre professors, pagats a rahó de dos mil cincchentas pessetas anuals cada un, y quedaria sempre lo capital intacte.

De tot lo capital se' n podrien fer 36.000 kilometros de ferrocarril, calculant gras lo cost, puig que cada kilometro hauria de costar cinch mil pessetas, que representan trenta un milions siscentos xexanta sis mil siscentos xexanta set jornals a tres pessetas cada un, deixant la quarta part del capital, ó sian 47.500.000 pessetas per destinar al cost dels materials.

Se podrien construir 120.000 casas pels obrers, calculantlas cada una a 1.500 pessetas, que suposan a cada familia sis personas, representarian lo refugi de 720.000 personas, que segurament ho necessitan com lo pa que' s menjan.

Dels interessos del mencionat capital, al sis per cent, se podria repartir perpetuament una pesseta diaria a 29.580 obrers que s' haguessin impossibilitat per treball, ja per sa edat ó per alguna desgracia de las que tan sovint se tenen que deplorar.

Si tractém de vestirlos ab lo capital íntegre y calculém a vuyt duros cada vestit, que pochos son los que'l portin que ho valguin, podrém vestir 4.500.000 obrers, que tornantlos a suposar a familias de sis, haurém vestit la friolera de 750.000 familias obreras. Ara si volém fer un solzament dels interessos, podrém vestir a 40.833 familias obreras, que son 245.000 individus, que podrian gastar cada un en vestirle a rahó de 40 pessetas cada any.

Si volém ferne canals y suposém que cada kilometro costará 3.000 pessetas, podrém ferne del capital 600.000 kilometros, y si volém empearhi tan sols los interessos podrém ferne cada any 36.000 kilometros y'ns quedará sempre tot lo capital intacte.

No vull ferne pesat. Podria fer infinitas de calculs en aquest sentit, pero com per mostra basta un botó, aquí'ns tenen uns quants que cada un per si sol basta y sobra pera convence al home més descregut.

Ara, amantíssims germans en Jesucrist, sols me resta advertiros que fasséu molta caritat al papa, al pobre presoner del Vaticá que dorm demunt d' un miserabel jas de palla, despreciant los bens terrenals, la vanitat y'l luxo, y tenint ficsa la mirada en lo Sant Pare que está

en lo cel, y que al mateix temps té la gran abnegació d' acceptar en diners y en regalos un capital de trenta sis milions de duros, tan sols pera evitar que pugan ser destinats a donar greix al dimoni, y que si ambicions lo poder temporal es perque no pot permetre que un altre pugan condemnarse per las faltas que pugan fer los seus súbdits.

Si, fillets, si; doneuho tot al papa, y si veyeu familias obreras que s' están morint de fam, no os hi encaparréu gens ni mica.

Primer son las cosas de Deu; primer son las ánimas; després sou vosaltres, y qui tinga pa sech que s' fassi sotas, es a dir, qui siga pobre que s' reventi.

¡Si no més son bons pera cridar y dir miserias! Y sobre tot, molt heretjes.

¡Jesús, Maria del Quech!

A. PLA Y F.

UNA CONFERENCIA

Y no es la de sant Vicent de Taul, sino tot lo contrari.

Haventse trobat a Valls nostre amic y col·laborador Anton Pla, se li sollicita que donés una conferencia en lo Centro de la Unió republicana democrática, accedint baix la condició de que no s' esperés d' ell cap discurs de formas literarias, sino la exposició neta y pelada de las ideas que bullian en son pensament.

Y'l dijous de la setmana passada donà la conferencia devant d' un públich números que omplenva'l saló, desenrotillant lo tema «Las Monarquias y las Repúblicas.»

Després d' un petit introito, entrà en materia dihent que la monarquia funda sa base en reconeixre una familia privilegiada que reunex una inteligencia divina, vinguda de Deu, superior a tots los demés homes, y per lo tant una rassa indiscutible pera manar una nació.

Analisa la antiga monarquia absoluta y l' absolutisme modern, disressat ab lo nom de tradicionalisme, y troba que no tenen rahó de ser, ja que'l dret, lo racioni y'l progrés los refusan. S' ocupa luego de la monarquia constitucional, y la sobre ella unas atinades consideracions que ja'ns dispensará'l senyor fiscal de que no las estempem a LA TRAMONTANA, puig que per lo que l' estimém no volém ferhi perdre més temps en nostras denuncias, quan tant lo deu necessitar pera perseguir lladregots, irregularsadors y tants y tants bandolers d' oficina com se la campan per Espanya malgrat los esforços de tant fiscal com se complau engarjolant periodistas.

Després de la monarquia passa a ocuparse de lo que es la República, que divideix en unitaria y federal, trobant que la primera no es més que una monarquia disfressada ab element democràtic, mentres que la República federal, considerant al individu autònom y proclamant la autonomia municipal y regional, es la verdadera expressió de la Llibertat. Accepta'l conferenciant que la llibertat individual no té més barrera que'l respecte a la llibertat agena, y consigna que la República federal té d' abolir los drets de consums y las quintas, té de separar la Iglesia del Estat, té d' instituir la ensenyansa gratuita y obligatoria, y en fi, té de obrir lo pas a la República Social pera que vagin venint totas aquellas reformas econòmicas que la Ciencia y'l Progrés van determinant.

S' ocupa luego dels procediments que poden emplearse pera instaurar la República a Espanya, y troba'l pacífich de la propaganda y de la legalitat y'l revolucionari y de la forsa. Ensalza lo primer d' aquestos procediments, y fins l' accepta com a preferible; mes quan la immoralitat electoral es cosa corrent, y quan se té la perfecta convicció de que la monarquia may se podria avenir a retirarse pel camí de la legalitat, no queda més remey que unir lo procediment revolucionari al pacífich, y fer que per la forsa s' realisi'l cambi d' institucions després d' haverlo preparat la propaganda.

Y acabó'l Sr. Pla sa conferencia examinant l' estat actual dels diferents partits monárquics y dels republicans, deduint de son examen que mentres los primers tiran en cara sa desunió als segons, ells son los quims més desunits están per no tenir fe en los ideals que diuhen defensar, ja que'ls partits monárquics están formats per ambiciosos famolenchs de tutró.

Al acabar son discurs lo conferenciant ressonà una prolongada salva d' aplausos.

Poch després se donà un modest refresc en lo mateix soló, regnant lo més expressiva cordialitat y pronunciades varios brindis.

A poch més de mitja nit s' acabà aquesta festa liberal, deixant gran recort en tots los que tingueren la honra de presenciaria.

«VISCA LA LLANA!»

Aquell gornó que presum
paga la guerra infelís,
y dacta vida felís
no fer tex té per costum,
tot y sent un taxambana
que crida «Visca la llana!»

La dona que té prop pit
y un la terra va lo cel,
y pensa no fer cap mal
desa al seu home guarrit;
estich cert que moit ofensa
cridarà «Visca la llana!»

Lo promé que 'ls seus fills logre
y un la terra va lo cel,
colorant aixis son anhèl
entretant que dema la sogre;
segurament sols demana
per sempre «Visca la llana!»

Lo granuja d' adivó
que al totxo fa jornal,
si quan ve de treballar
ha fet negoci rodo;
ja ho crech, de moit home gana
cridarà «Visca la llana!»

Lo gobera que ab desconcert,
focote la llana del gubnat,
escansa al públic abatur
y ell jamay un centim pert;
que lo poble 'a mor de gana...
qué ha de dir! «Visca la llana!»

Y 'ls capellans que ab tramoyas
sabem dijunt ab costelles,
y tips de confessor velles
no pensen mes que ab las noyas;
aquets martells ab setena...
qué pensan! «Visca la llana!»

Y aquet periódich vermell
per essencia liberal,
que n' es enemich mortal
dels carregats de catell;
qué dirá La Tramontana?
qué dirá! «Mori la llana!»

FRANCULLLO

CARTAS DE FORA

Sr. Director de LA TRAMONTANA.

De Can Feliu de Guixols 15 Janer 1888.

Molt Sr. meu: Per la diada dels reys lo pare Picó comensà una novena per la mare del Deu dels àngels, abocant contra fracmasons, lliure-pensadors y escolas laicas tota mena d' insults y de diabarats.

Sobre 'ls masons digué: — «Quan lo govern permet y decreta legals las societats secretas, y estant lo fracmasó exposat d' un dia a l' altre a fer us del punyal y sentos d' hi probable l' patibul, dech dirvos, pera conservarvos sens pecat davant de Deu, que es necessari odiar personas y cosas procedents de la fracmasoneria, que es lo foc de la maldat y no està lluny lo dia que vindrà un altre govern que posarà a ratlla als seus súbdits.» Després d' aixó digué que totas las potencies deuen reconeixe al paps com a rey de Roma.

Excomunica als lliure-pensadors, dihent que son condemnats per Deu a las penas eternas del infern, allà ahont cremen per càstich de sos pecats; y son uns descamisats, malfactors y patibularis. «Hao creat, deya, aquestas fatals escolas laicas, ahont las mares portan sos fills pera educar, y no fan altra cosa que durlos al precipici de la immoralitat y perversió, puig que no ensenyan res més que lo immoral, y al entrar sols en la escola laica 'l deixeble ja té un peu a preirri y un altre al patibul.» etc., etc. Després de tant de barbarisar digué que desavava a qui volgués a la controversia pública en un café, casino, plassa ó saló.

Lo derrer dijous entra lo predicador Picó en terreno encara més inconvenient, dirigintse als fabricants é induhlntos a que despaxessin de sas fabricas a tots los obrers que no practiquesin las ceremonias de la Iglesia católica.

A tot aixó l' esperit públich bullia. Lo professor de la escola laica acceptà 'l guant llenasat desde 'l cubell, escrivint al reverent Picó pera determinar tema de controversia. Llavors l' enotatnat fugí d' estudi, alegant que acceptaria en

cas de que no més hi hagués determinat número y classe de concurrents escoltant la discussió, perque diu que «se necessitan homes de ciencia pera compendre la rabó.» Vamos, que deuria voler un auditori de carcardas y beatas pera jutjar sas científiquerías. A tot aixó quedà reduhit son terrible desafío desde 'l recambro del esperit sant!

Com lo Sr. Picó s' havia permés rebre d' una manera molt... católica, es a dir, intolerant, als que l' anaren a veure en nom dels liberals pera ficar las bases de la controversia, los agraviats convocaren un meeting pera donar compte de son comés y rebatre lo dit pel reverent. Lo dijous últim tingué lloch aquesta reunió, en la que fou tant l' entusiasme per las idees lliure-pensadoras, que 'l dia següent, també a la nit, se convocà un altre meeting, resultant també petit lo gran local del teatro, acudint unas tres mil personas a escoltar la veu dels defensors de la Masoneria y de la Libertat, als quals aplaudí entusiasmada la concurrència en protesta de las revendissimas inconveniencias del predicayre.

Tant se manifestà l' esperit públich en contra del de la Picó, que aquest lo mateix divendrés cantà la pafinodia desde la seva pajarrera, desintende de tot lo que havia dit anteriorment fins al punt de fer perdre la serietat al auditori y acabar la novena com l' espectacle més divertit del mon.

Liberals: avant y fora. Vingan molts pares (sense fills) com lo Sr. Picó, y veurém las idees de progrés abundant per tots cantons.

Dispensi, Sr. Director, lo extens de la carta y disposi a mida de son gust de son s. y amich

Un Masó.

EP

Cervera 17 Janer de 1888.

Estimat correlligionari: Espero que publicarà la present pera demostrar als que aquí llegissen La Tramontana l' objecte que tenen las germandats per socorre malalts que están baix lo patrociní d' algun sant ó santa qualsevol. En aquesta ciutat existeix una germandat baix la atrovació de la verge del Carme, que al meu entendre no serveix la tal patrona més que per fer gastar los fondos destinats als pobres malalts.

En proba d' aixó, que pera quedar be ab la citada patrona, dita societat ha fet algun gastet durant l' any passat que, per no equivocarme, lo copio literalment:

	Reales
Una coja para colocar el vestido de la virgen.	75
A Pujol, pintor.	20
Gastos de la procesion del Corpus.	20
Música para la fiesta.	231
Panzerón y demás correspondientes.	80
A la Rila. Comandada.	60 1/2
A J. Angelich, campanero.	60
Fondo del Tabernaculo.	38
Anunciación de la fiesta.	2
Restauración del Tabernaculo.	240
Cera, Candelaria y fiesta.	271
Total.	1.057 1/2

Devant d' aquestos números sols resta donar lo crit d' alerta als lliure-pensadors pera que no fomentin germandats ahont hi ha germans que no pagan mensualitat, com la verge del Carme, y al cap del any los seus gastos pujan més que 'ls de doze malalts.

S' ofereix de V. incondicionalment s. s.

E. J. R.

TOT HO SE

(É UNA RITA)

Si qui pretent lo teu cor,
si qui la teua passon aguerix,
si qui es qui per tu patix,
y se a qui doncasto amor.
Se 'l que pensa, si 'l que parla,
si allà ahont vax y ahont l' aturas,
si si passas desventuras,
y si enias per oportunitas,
ja se que 's tu parlas, Diferente,
ja se que 's tu parlas, Diferente,
y quel nostre Pretendiente
lo somias a tot hora.
Se si 'n passas totos tristats,
ó si 'n passas de plaher...
y en é, si que pe 'l career
sols ventre llibreta y mistas.

J. PRATS NEACH.

EP

EPIGRAMA

Estimo a la Margarida
A tal extrem mentos Feu
que 'n lo moment que la veu
per l' oronno desaguada.

Varias foren las manifestacions que de Barcelona y sos voltants anaren lo diumen'e passat al cementiri de Sarrià a dedicar un recort als que 'l dia 11 de Janer de 1874 moriren en lo vehí poble defensor la legitimat republicana contra 'l cop d' Estat d' en Pavia.

Lo mal temps privà de que s' allarguessin los discursos com altres anys, sent no obstant molt numerosa la concurrència.

«Gloria als mártirs de la Libertat!»

EP

Lo diumenie próxim recordarà Granoller lo XIII aniversari de la entrada dels carlins en dita vila, ahont acrediuaren una vegada més sos instants de salvatjes y de tiras.

La Junta directiva d' ensenyansa libre y laica celebrará una vetllada en honor de las victimas del obacuramentisme, en lo saló de casa Sala, en quina funció hi pendran part 8 alumnos y 4 alumnas de la escola laica, varios oradors democratas y lliure-pensadors, y 'l reputat professor laich de Caldas de Montbuy D. Saturni Vicente ab quatre de sos més aventajats deixebles.

La festa promet ser digna dels liberals de Granollers, que no oblidan ni per un moment als mártirs de la negra jornada del 17 de Janer de 1875, quan pochos dias després del fet de Sagunto los carlins passejavan sas insigniniosas banderas fins a la vista de nostra capital, gracias al indiferentisme del poble y a la ineptitud dels gobernans de la Republica.

EP

També a Mataró va celebrarse lo diumenie passat una manifestació en honor dels que moriren defensors aquella ciutat lo 13 de Maig del '3 y 'l 2 de Janer del '75, é impedit que 'ls odiats carlins fessin allí lo que intentavan, que no podia ser altra cosa que renovar las hasanyas de bandofidaje que tant los posava de reüllé.

Al mateix temps va inaugurarse un monument a la memoria d' aquells valents, que recordarà als liberals de Mataró com se té de saber reixaxsar l' absolutisme sempre que intenti tornar a revivire en nostra patria.

EP

En Sagasta y en Romero Robledo s' han dit lo que han volgut en lo Congrés sobre la conseqüencia politica del un y del altre.

Cadascú deixà a son contrincant fet una llistama.

Y la més grossa era que tots dos tenien rabó.

EP

Insistim en suplicar a molts de nostres correponsals que no fassin cas ni en sos derrers pedidos han notat alguna anomalia, igual que en la contestació de sas cartas y noticias enviadas, puig la pressió de nostre Director nos ha causat tal desorganización, que encara no hem pogut tornarho a tenir tot en regla.

Entre 'ls descuits de més monta ne passà un de 121 firmas recollidas a Sallent per Bartomeu Clará, que està ja subnat.

Las noticias que en cartera se 'ns han fet velles no estranyin que ara no 's publicuin, per més que aixó per cap concepte vol dir que no aprofitém las que vagin venint, sino que al contrari las rebrem ab molt gust.

EP

En Sagasta y D. Isabel II han tingut una llarga conferencia.

Y contan que ha sigut cordialissima. Ho suposo.

Deurien parlar dels derrers jorns de setembre del any 68.

Y la cordialitat no podia per menos que sobreixirse.

EP

A La Bisbal s' han proposat aixecar un monument en lo cementiri als mártirs de la jornada del 6 d' Octubre de 1869, a qual objecte se han obrert subscripcions en tots los pobles que prengueren part en aquella memorable acció en que 'l baix Ampurdá probá son valor y son

lliberalisme, derrotant a las tropas del comte dels Pallers.

Los ampurdanesos residents a Barcelona que vulgan contribuir a aquest pensament, podran dirigir-se a Joseph Ullastres, Ronda de la Universitat, núm. 6, qui está encarregat de la recaudació en aquesta ciutat.

Lo certamen dels Jochs Florals d'enguany s'anuncia com a extraordinari ab motiu de la Exposició.

Ja sé en qué consistirà l'extraordinariencia. En los bunyols.

No podrà per menos de semblarse a la Exposició.

Pel dissapte de la setmana entrant se prepara una funció, en lo saló del carrer de la Canuda, a benefici de las familias dels dos mossos de conductoras que caygueren del balcó per ensorrar-se aquest mentres baixavan trastos del pis. Donat l'objecte filantropich de la funció, es de creure que abundará la concurrència.

Dos dias seguits diu que parlará en Castelar a intervindre en lo debat del Congrés pera contestar al discurs de la Corona.

Com es un home que de sos antics ideals no més n'hi queda la llengua.

Fa sa política gastant saliva. Que per altra part resulta del tot malaguanyada.

Havém rebut los reglaments de la societat de ensenyansa laica Gutenberg y 'ls folletos Brots y Dos rals de greix.

Qui vulgui inscriures a la societat laica pot ferho al local de la mateixa, carrer del Consell de Cent, núm. 434, y qui vulga comprar los folletos ne trobará pels kioscos de la Rambla.

A LA CATARINETA

Al veure hermosa nineta del teu rostre lo perfil, las tevas dents de marfil y 'l conjunt de ta carota, creume be, Catarineta, que veig quedar extasiat; y d'ets moment desgraciat sempre a mi la meua tis repetex de nit y dia que estich encatarinat.

Un amic que va saber que jo ab tal greu l'estimava, un sempre m'molestava, segons ell, sense volguer, pigja 'l trobadó pel carrer a be per altre costat, sempre m'veya deturat per ell, que ab gran picardía me deya que 's conceixa que estich encatarinat.

Fins un florito habenero que 'l meu oncle va portar, de sentirse anomenar sempre diu ab gran salero: — ¡Ay! ¡diguilla que te querol!— y está tan entusiasmat, que, quan me veu al costat, me mira ab gran pilleria, y 'm diu ab salameria que estich encatarinat.

Ja veus, hermosa nineta, que si escoltás als demés no hauria de veure't més; no ho faré, Catarineta, per més que sigui burieta l'amic de qui 'l hi parlat y 'l meu florito malvat, y per molt més que ma tis repetixa nit y dia que estich encatarinat.

C. FELIP

Los llusos (per mal nom llusos) de Sant Martí no poden estar may quiets.

L'altre dia van donar una funció al teatro mistich, y com entre beneyts del cabas católich tot es perillós, feu la dama un bordegás ab més pels a la cara que vergonya, y 'l públich se doná per enganyat.

Mossen Felix tingué d'aixecarse de la butaca y posarse a cridar pera fer que callessin y aquella funció de teatro quedá convertida luego en rosari de la aurora.

Alguns socios s'han dispersat per temor als escandols, tement que 'l millor dia 'ls agafessin pel bech ó pel ganyot en algun arrebató de diversió piadosa.

Lo diumenje passat lo papa va decretar una nova tornada de sants.

L'acte de la canonisació tou indescriptible en materia de luxo y grandesas exhibidas pels sacerdots católichs.

¡Y tants babaus que encara hi ha que 's prenen en serio alló del vot de pobresa!

A San Sebastian s'han sentit molts tiros dalt del campanar d'una iglesia.

Vamos, serian exercicis de foch d'alguna reverencia.

Preparantse a dir missa per las montanyas.

A consecuencia de una fumatera van armar camorra varios seminaristas de Concentaina lo dia de Nadal, trayentse un d'ells una teya capassa d'enviar a Sant Pere a qualsevol de sos companys en menos d'un dir Jesús.

Gracias que las tentinas lo clavaren de costellas.

Que per mí, massa poch.

Entre 'ls regalos extravagants rebuts per Lleó XIII, figuran dos lleons enviats del Assia. Mala negada fassi qui 'ls va enviar si sé veure 'l motiu d'aquesta indirecta.

¡Al menos n'hagués enviats tretze! Lleó XIII y tretze lleons, aquí sí que hi hauriam vist la mà de la Providencia.

CANTARELLAS

Perque 'l pita 'l meu bigoti no vols que petina te fassi; doncha ja saba que diu lo ditxo: «Qui li piqui que s'ho grati.»

Lo dia que 'l vaig coneixe molt be me recorda encara: era dins d'una escalera mentres la cama 'l gratava.

Cada vegada que 'm besas tot lo meu cor se 'm desfa, no més de sentir, nineta, la furtor que 'l aid 'l fa.

Tens las dents blanques com perlas, una brillons y hermosos ulls, y una peuh... que quan te suan sembla que fassis perfums.

J. STARREDA.

XARADAS

Hu abisme, dor mineral, y nom d'home mon total.

J. SORIANO.

Un liquit es ma primera, la segona es una nota, y negació la tercera que la du tots gramots. Quarta tres porta la dona; y si no saba mon total, es una prima segona molt bonica é industrial.

XICOT COM CAL.

ROMBO

Sustituir los pichs per lletres que horizontal y verticalment digan: la primera, una consonant; la segona, nom d'un peix; la tercera, abont volen estar los caracs; la cuarta, lo que vol ser tot rey; la quinta, una fruita; la sexta, objecte militar; y la última una consonant.

¡MEARONS.

INTRINGÜLIS

Buscar una paraula catalana que ananti troyent cada vegada una lletra del seu derrer, dongui los següents

resultats: primer, un animal; segon, un insecte; tercer, un riu italiá; y quart, una consonant.

P. COLPR

GEROGLIFICH

I
A
K
R
L

E. RAP

SOLUCIONS

A LAS CAMORIAS DEL NÚMERO PASSAT

XARADAS: — Cr-mi-la. Cr-mi-es. SIMONIA: — Clers. LOGOGRIFO NOVÉSICO: — Beallú. Sebas. Bebé. Sal. La. U. TERS DE AILBAL: — Mascota. Coloms. Tamarit. GEROGLIFICH: — Lo riuve va a estoras.

LA CORRESPONDENCIA AL DIRECTOR

Barcelona.—Tipografía LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 4

ALMANACH DE LA TRAMONTANA PER L' ANY

POLÍTICH, SATÍRICH Y HUMORÍSTICH

AB UN

CALENDARI LLIBERAL

del grans homes y dels grans aconteixements, caudal inmens de datos cronològics referents a la historia, a las ciencias y a las arts, útil a tots los lliure-pensadors que no vulgan batejar a sos fills, honorantlos ab los noms dels obrers de la civilitació y no ab los dels fanatichs enemichs del Progrés.

Consta l'ALMANACH DE LA TRAMONTANA de 34 grans planas en fòleo, a dues columnas, ple de traballs literaris en consonancia ab las ideas del periódich, é ilustrat ab gran número de caricaturas y altres dibuixos deguts tots a la ploma de bons artistes.

MATERIAS QUE CONTÉ

TEXT.— Secció astronómica.— Observacions atmosféricas.— Crónica religiosa.— Nostre calendari.— CALENDARI LLIBERAL.— Judici del temps.— L'Hipnotisme.— Los manaments de la ley de la Exposició universal de Barcelona en 1888.— Lourdes y 'l miracle de la Mare de Deu.— Per una cédula.— Lo que va d'un any a l'altre.— Retallats de la gran comedia social.— Compte dels adobs d'una confraria. Poetas.— Judici del any.— Panxa, Fideus, Arrós.— Consequencias.— Acudit.— Vestits clericals.— Lo peccat.— A un obrer.— Llibertat.— Una petició. Qüestió de conflictes.— A una besta.— L' anar a missa.— Los pelegrins.— Contrast.— Foch d'amor.— La llepada d'en Fivaller.— Flamencó del clot. Pensaments, semblansas, acudits, qüestions, anécdotes, epigramas, epítets, cantarelles, etc. GRABATS.— Portadas.— Judici del temps.— Lo que es la política.— Las quatre estacions dels revista política.— Exposicions de Barcelona.— Ave Maria puríssima! — Qüestió d'ous.— Epítet al Odeon.— Escola maliciosa.— Treginers de bestia.— La llepada d'en Fivaller.— Anuncio copiata del natural.

Preu UN ral

Se ven a Barcelona en los kioscos de la Rambla y demés punts de venta, y a fora en casa de tots los corresponals de LA TRAMONTANA.

LA REVOLUCIÓ

poema en tres cants

Preu DOS rals